

Folketinget klar en ny sæson

*Af professor Lars Bo Langsted
Aalborg Universitet*

I tirsdags begyndte det hele igen. Lovmøllen satte i gang da Folketinget åbnede og den skriftlige del af statsministerens åbningstale varslede hele 188 lovforslag, som vil blive fremsat løbende over den kommende folketingssamling. Allerede to dage senere var der faktisk blevet fremsat 33 lovforslag og mange flere vil komme til inden tinget tager på sommerferie igen om et lille års tid. Vi ved fra mange års erfaring, at vi hverken kan nøjes med de allerede fremsatte eller de varslede lovforslag, men at diskussioner, behovsafdækninger og skandalesager vil afføde forslag til lovændringer, som ingen kender nu. Forhåbentlig vil også nogle af sommerens agurkelignende vækster lide en stille død, eller i det mindste blive reduceret til noget acceptabelt. Den i dagspressen citerede ministerielle tanke om umiddelbar varetægtsfængsling af personer, der sigtes for sædelighedsforbrydelser herunder voldtægt, lyder således som noget, der enten er for firkantet citerede i pressen, eller som roligt kan hensygne. Vi har endnu et princip om, at man er uskyldig indtil man er dømt – et princip der er særligt vigtigt at holde sig for øje indenfor områder, hvor antallet af falske anmeldelser er relativt højt.

En stor del af de lovændringer, der er blevet varslet, udspringer af EU-forpligtelser og andre internationale forpligtelser, men flere er groet i vores egen have. Nogle af de varslede lovændringer vedrører store og principielle spørgsmål, andre er mindre detaljer eller nødvendige konsekvensændringer af andre lovforslag.

Et særdeles principielt lovforslag er således varslet til at blive fremsat i december måned, nemlig et forslag til ændring af retsplejeloven, hvor fundamentale spørgsmål som advokaters eneret til et repræsentere klienter i retssager, tvungent medlemskab af advokatsamfundet m.v. antageligt vil indgå. Det er godt og vigtig ind imellem at overveje sådanne spørgsmål, og det er vigtigt, at der ligger et solidt, gennemdiskuteret og velbearbejdet forslag til eventuelle ændringer. Derfor har regeringen også valgt at nedsætte en sagkyndig kommission, der havde som særlig opgave at kulegrave disse spørgsmål. En nedsættelse, der fortjener al mulig ros. Man kan dog godt blive en anelse bekymret, når det varslede tidspunkt: december måned i år sammenholdes med det forhold at kommissionens betænkning endnu ikke er offentliggjort, men først forventes at blive det indenfor de kommende fjorten dage. Hvis kommissionen anbefaler væsentlige ændringer i de bestående regler eller – i endnu højere grad – hvis regeringen trods manglende anbefaling af sådanne ændringer alligevel måtte vælge at foreslå sådanne, er det uhyre vigtigt, at give tid til en ordentlig høring af kommissionens betænkning. Men mon ikke forslagsfristen lader sig flytte, når henses til, at de regler, vi her taler om, har fungeret problemfrit i rigtig mange år, så en eventuel ændring heraf næppe kan siges at have voldsomt hastende karakter.

I midterområdet mellem det principielle og det detaljeprægede ligger varslede lovforslag om ændring af konkurrencelovgivningen, ligeledes til december. Herom hedder det i lovkatologet: "Lovforslagets formål er at indføre nye håndhævelsesinstrumenter, der giver Konkurrencemyndigheden bedre muligheder for at afsløre overtrædelser af konkurrenceloven,

herunder karteller, og at forbedre konkurrencen om offentlige ydelser. Forslaget er et led i regeringens globaliseringsstrategi." Slår man efter i globaliseringsstrategien, er bøderabatter det eneste, der nævnes konkret, så det er for tidligt at vurdere, hvor principielt dette måtte være.

På samme plan befinder videnskabsministerens varslede forslag om ændringer af universitetsloven sig. Her imødeses bl.a. regler om obligatoriske aftagerpaneler, tvungen akkreditering af uddannelser, mere overskuelig semesterstruktur, tættere kobling mellem eksamen og undervisning og tidsbegrænsning på de studerendes specialskrivning. Ændringsforslag hvis indhold for nogles vedkommende kan være udmærket, men hvis eksistens harmonerer umådeligt dårligt med det store og frie selvstyre, som universiteterne angiveligt skulle have da selv samme minister indførte den nye universitetslov. Det var faktisk selvstyret og sammenligningen med det private, der var den bærende grundtanke dengang.

Et eksempel på en mindre detalje finder vi i et af de lovforslag, der allerede er blevet fremsat, nemlig i L 20: " Forslag til lov om ændring af lov om værdipapirhandel m.v., lov om finansiel virksomhed, lov om aktieselskaber, årsregnskabsloven, lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask af udbytte og finansiering af terrorisme, lov om en garantifond for skadesforsikringsselskaber, lov om forsikringsformidling og forskellige andre love. (Gennemførelse af direktivet om markeder for finansielle instrumenter (MiFID-direktivet) og gennemsigtighedsdirektivet, oplysningskrav ved pengeoverførsler, indbetaling af bidrag til skadesgarantifonden, forsikringsagenters registrering m.v.)."

Allerede overskriften til lovforslaget viser, at der her er tale om et "bunkebryllup", hvor Økonomi- og Erhvervsministeriet benytter lejligheden til at få gennemført forskellige ændringer i en lang række love, uden nogen indre sammenhæng anden end den, at der er tale om love indenfor det pågældende ministeriums ressortområde. Faktisk er der forslag til ændring af så mange love, at ministeriet, på trods af den allerede dræbende lange titel, har opgivet at nævne dem alle – deraf slutningen "... og forskellige andre love". Som et af de sidste ændringsforslag ud af mere end 250 forskellige ændringer (flest i værdipapirhandelsloven og lov om finansiel virksomhed), finder vi således et forslag til ændring af lov om statsautoriserede og registrerede revisorer. Der er tale om et meget underligt lille ændringsforslag, som angiveligt blot skulle beskrive allerede gældende ret, og som jo derfor måtte anses som unødvendigt, medmindre nogle måtte være i tvivl om, hvad gældende ret egentlig er.

Af revisorlovens § 10, stk.4, fremgår i dag, at revisor, når han har foretaget revision, skal "... forsyne det reviderede med en revisionspåtegning, der er revisors erklæring om den udførte revision og konklusionen herpå." Ifølge forslaget skal denne bestemmelse ikke "være til hinder for", at rigsrevisor kan være medunderskriver på et regnskab, hvor revisionen er omfattet af lov om statens regnskaber eller anden særlovgivning, hvorefter rigsrevisor udfører revisionen sammen med en anden revisor. Man måtte umiddelbart tro, at hvis det herefter er meningen, at der skal være to, der underskriver påtegningen på disse regnskaber, ja så må de også være to til at dele ansvaret for rigtigheden af indholdet – men sådan forholder det sig ikke. Det fremhæves således udtrykkeligt i bemærkningerne, at "revisor fortsat har det fulde ansvar for det arbejde, som er anført i revisionspåtegningens afsnit om den udførte revision. Revisor har derfor ingen mulighed for at dele sit ansvar efter revisorloven med andre, selv om rigsrevisor optræder som medunderskriver på samme revisionspåtegning." Umiddelbart efter beroliges så med, at det kan være, at der efter anden lovgivning (som ministeriet åbenbart ikke har kendskab til) kan være et fælles ansvar. Mystikken breder sig endnu mere, når det til sidst i bemærkningerne hedder, at i det omfang rigsrevisor underskriver sammen med en statsautoriseret eller registreret revisor, skal der "naturligvis" være enighed mellem de underskrivende om "udformningen af erklæringen, herunder det udførte arbejde og fordelingen heraf samt konklusionen herpå."

Summa summarum: Rigsrevisor får lov at medunderskrive påtegningen på et regnskab, selvom han intet ansvar har for rigtigheden og uafhængigheden af den udførte revision m.v. (idet dette reguleres i revisorlovgivningen). Alligevel skal revisor være enig med rigsrevisor, hvis denne vælger at underskrive. Hvis jeg var revisor, tror jeg at jeg ville fokusere meget på at ansvaret for indholdet af påtegningen fuldt og helt var mit, og hvis ikke rigsrevisor var enig – ja så er det hans problem. Det bliver først farligt, hvis den underskrivende revisor fokuserer på enigheden frem for på det han eller hun under ansvar kan stå inde for.

Der venter os helt givet ny, spændende og udfordrende lovgivning – også i den netop indledte folketingssamling.